



УКРАЇНА

(19) UA (11) 10189 (13) A

(51) C 14 B 15/04

ДЕРЖАВНЕ  
ПАТЕНТНЕ  
ВІДОМСТВООПИС ДО ПАТЕНТУ  
НА ВІНАХІДбез проведення експертизи по суті  
на підставі Постанови Верховної Ради України  
№ 3769-XII від 23.XII. 1993 р.Публікується  
в редакції заявника

## 54) СКЛАД ДЛЯ ЖИРУВАННЯ ХУТРОВИХ ШКУРОК КРОЛИКА

1

(21) 94012257

(22) 18.01.94

(24) 25.12.96

(46) 25.12.96. Бюл. № 4

(56) Отраслевые нормы расхода красителей химических и других материалов для обработки шкур кролика и др. Министерство легкой промышленности СССР, ЦНИИЭИлепром, 1979, с. 22-23 (прототип).

(72) Зварич Ігор Теодорович, Волосовська Марія Павлівна, Стефанків Богдан Олексійович, Подоляк Петро Сафронів, Якимів Валентина Петрівна, Савенко Володимир Костянтинів, Скорохода Марія Петрівна, Лучкевич Євген Романович, Литвин Борис Львович, Штих Мирослав Михайлович

2

(73) Хутрофірма "Тисмениця" (UA)

(57) 1. Склад для жирування хутрових шкурок кролика на основі водної дисперсії жируючої речовини, олеїнової кислоти і поверхнево-активної речовини, який відрізняється тим, що в якості жируючої речовини містить оксиетильовану ріпакову олію при масовому співвідношенні, мас. %:

оксиетильована ріпакова олія	22,0-28,0
олеїнова кислота	0,13-0,20
поверхнево-активна речовина	0,17-0,20
вода	решта.

2. Склад по п. 1, який відрізняється тим, що масове співвідношення ріпакової олії до окису етилену в оксиетильованій ріпаковій олії складає 1 : 0,5 - 0,9.

Винахід відноситься до органічної хімії, конкретно, до складу жирування хутрових шкурок і може бути використаний в хутровій галузі легкої промисловості.

Відомий склад для жирування хутрових шкурок при масовому співвідношенні, %:

- жир технічний морських ссавців	- 39,05
- жир технічний морських ссавців (сульфований)	- 9,8
- шкіряна паста	- 39,05
- олеїнова кислота	- 9,8
- аміак 25%-ний	- 2,34

Жирову емульсію готують в спеціальному емульсаторі з механічною мішалкою і змішо-

вком для підігріву. Жири, відповідно до рецептури, зважують, завантажують в емульсатор і нагрівають до 60-70°C, після чого додають воду до відповідного об'єму при температурі 37°C і безперервному розмішуванні. При досягненні в емульсаторі температури 40°C додають аміак і розмішування емульсії продовжують на протязі 30 хв., при рН 7,5 - 8,5. При отриманні стійкої емульсії, яка не розшаровується на протязі 1-2 год., відбирають пробу для визначення вмісту жиру і лужності. Потім, намазним методом покривають жируючим складом хутрові шкурки.

Недоліками вищевказаного складу для жирування хутрових шкурок є:

(19) UA (11) 10189 (13) A

– велика кількість компонентів для приготування жируючого складу;

– жири тваринного походження забарвлюють шкіряну тканину і волосяний покрив, що не дає змогу використовувати шкурки кролика в натуральному вигляді;

– зниження міцності шкурок за рахунок окислення тваринних жирів, що зменшує термін експлуатації готової продукції;

– шкурка кролика після жирування має неприємний запах.

Задачею запропонованого технічного рішення є розробка спрощеного складу для жирування хутрових шкурок кролика, який в порівнянні з прототипом має наступні переваги:

– зменшення кількості компонентів жирових речовин і заміна дефіцитних жирів на більш доступні – рослинні;

– використання жируючого складу дозволяє отримувати шкурки кролика натуральних світлих кольорів;

– підвищення терміну експлуатації хутрових виробів, за рахунок більшої стійкості використаних жирів до окислення;

– у прожированих даним складом хутрових шкурках кролика відсутній неприємний запах.

Поставлена задача вирішується розробленням складом для жирування хутрових шкурок кролика на основі водної дисперсії оксигетильованої ріпакової олії, олеїнової кислоти і ПАР при масовому співвідношенні, мас. %:

– оксигетильована ріпакова олія	– 22,0 – 28,0	35
– вода	– 71,6 – 77,7	
– олеїнова кислота	– 0,13 – 0,20	
– ПАР (поверхнево-активна речовина)	– 0,17 – 0,20	40

Найкращий результат одержують при масовому співвідношенні ріпакової олії до окису

етилену в оксигетильованій ріпаковій олії складає 1 : 0,5–0,9.

Якщо склад для жирування хутрових шкурок кролика містить оксигетильовану ріпакову олію в кількості меншій від граничного значення, то вміст жиру в шкіряній тканині не відповідає ГОСТ "Шкурки кролика меховые выделанные" 2974–75, зменшується еластичність шкурки, а якщо містить оксигетильовану ріпакову олію в кількості більшій від верхнього граничного значення то, збільшується вага шкурки кролика, а також вміст жирових речовин в шкіряній тканині, що негативно впливає на якість готового напівфабрикату.

Якщо склад для жирування хутрових шкурок кролика містить олеїнову кислоту в кількості меншій від нижнього граничного значення, то зменшується стійкість жирової емульсії на розшарування, а якщо в більшій від верхнього граничного значення то, збільшується стійкість жирової емульсії, не проходить процес розшарування не змащуються колагенові волокна, зменшується еластичність шкіряної тканини.

Якщо оксигетильована ріпакова олія містить окису етилену менше граничного значення, то жировка не емульгується, а якщо більше від верхнього граничного значення, то жирова емульсія осідає на волосяний покрив шкурки.

Суть запропонованого технічного рішення пояснюється наступними конкретними прикладами:

#### Приклад 1.

Запропоновану жировку світло – коричневого кольору намазним методом рівномірно наносять по всій площі шкурок.

Жировку готують наступним чином: оксигетильовану ріпакову олію з наступними показниками:

№ Назва показників	Норма	Фактичні дані по прикладу
1. Зовнішній вигляд при 25±5°C	Рідина світло-коричневого кольору	відповідає
2. Вміст загального жиру, %, не менше	60	67
3. Стійкість 5-% водної емульсії, год.	2	2
4. Кислотне число, мг КОН/г, не більше	1,0	0,9
5. Щільність жиру, г/см <sup>3</sup>	0,87–0,93	0,9
6. Число омилення, мг КОН/г, в межах	100–110	103,76
7. pH жирової емульсії	7,0–8,0	7,72

змішують з водою в співвідношенні 1 : 3 при температурі 55°C в реакторі, при постійному перемішуванні додають ПАР-ОП-10 ГОСТ 8433-81 і олеїнову кислоту при інтенсивному перемішуванні. Одержану жировку використовують при жируванні хутрових шкурок кролика намазним методом, рівномірно по всій площині шкурок.

Мета жирування – придати хутровим шкуркам м'якість, еластичність. Встановлено, що оптимальний вміст жиру в шкурках хромового дублення, які сприяють покращенню її фізико-механічних властивостей повинні бути в межах 12–20% по перерахунку на абсолютно суху речовину. Розхід емульсії на одну шкуру особливо великого розміру – 55 мл великого-мілкового розміру 35 мл. Після пролежки, висушування, та виконання відкатних операцій отримано м'яку, еластичну, світлого кольору шкіряну тканину хутрових шкурок з задовільною потяжкою. Залишки емульсії на волосяному покриві легко очищуються тирсою та скипидаром при виконанні відкатних операцій в бараба-

нах, волосяний покрив після чого стає розсипчастим, чистим. Вміст жиру в шкіряній тканині шкурок кролика після жирування – 14,6%.

П р и к л а д и 2–7 виконані аналогічно прикладу 1.

Одержання складу для жирування хутрових шкурок кролика і результатів при використанні цього складу приведені в таблиці.

Запропоноване технічне рішення в порівнянні з прототипом має наступні переваги:

– зменшення кількості компонентів жирових речовин, заміна дефіцитних жирів на більш доступні рослини;

– використання жируючого складу дозволяє отримувати шкурки кролика натуральних світлих кольорів;

– підвищення терміну експлуатації хутрових виробів, за рахунок більшої стійкості використаних жирів до окислення;

– у прожированих даним складом хутрових шкурках кролика відсутній неприємний запах;

– зменшення ваги шкурки.

№ п/п	Загрузка компонентів				Вихід	
	оксиетильована ріпакова олія, %	вода, %	олеїнова кислота, %	ПАР, %	зовнішній вигляд при температурі 25±5, °C	вміст загального жиру, %
1	20,0	79,6	0,20	0,20	світло- жовта сметаноподібна рідина	13,4
2	22,0	77,65	0,15	0,20	–"	14,7
3	24,9	74,8	0,13	0,17	–"	16,8
4	28,0	71,62	0,20	0,18	–"	18,8
5	30,0	69,64	0,16	0,18	–"	20,0
6*	24,9	74,8	0,13	0,17	–"	16,7
7**	24,9	74,8	0,13	0,17	–"	15,3

Продовження таблиці

№ п/п	Вихід		Результати одержані при використанні складу		
	pH жирової емульс.	стійкість 5-% водної емульсії, год.	вплив на шкіряну тканину	вага шкур- ки, г	міцність шкурки, не менше, кг/сили
1	7,9	2,0	зменшується вміст жиру, що не відповідає ГОСТу – 10,5% шкіряна тканина еластична, жирові речовини на шкіряній тканині не окислюються, за рахунок чого збільшується її міцність, шкіряна тканина натурального кольору (13,2%–14,6%–16,3%) вміст жиру на шкіряній тканині перевищує вимоги ГОСТу, що приводить до підвищеної зажирован- ності – 20,5%	115	4,8
2	7,3	2,0		119	5,25
3	7,7	2,0		120	5,2
4	7,0	2,0		121	5,1
5	7,5	2,0		122	4,6
6*	7,6	0,5	емульсія малостійка, жир нерівно- мірно лягає на шкіряну тканину	–	–
7**	7,6	3,0	емульсія осідає на волосяний покрив і знімається при відкатних операціях – 10%	115	4,5

\* Загружено оксидетильовану ріпакову олію, одержану при співвідношенні ріпакової олії до окису етилену 1 : 0,35.

\*\* Співвідношення ріпакової олії до окису етилену 1 : 1.

Упорядник

Техред М.Моргентал

Коректор Н. Мілюкова

Замовлення 4001

Тираж

Підписне

Державне патентне відомство України,  
254655, ГСП, Київ-53, Львівська пл., 8

Відкрите акціонерне товариство "Патент", м. Ужгород, вул.Гагаріна, 101